

Çalıştırma yaşı ve çocuklar açısından çalıştırma yasağı

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Tarih: 27.10.2019

Kısa Cevap

15 yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılması yasaktır. İki istisna vardır: 14 yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış çocuklar **hafif işlerde**; 14 yaşını doldurmamış çocuklar ise yalnızca **sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde**, yazılı sözleşme yapmak ve her bir faaliyet için ayrı izin almak şartıyla çalıştırılabilir. Ayrıca yer altı ve su altı işlerinde 18 yaşını doldurmamış erkeklerin ve her yaştaki kadının, sanayie ait işlerde de 18 yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçilerin gece çalıştırılması yasaktır.

Çalıştırma Yaşı ve İstisnalar

15 yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılması yasaktır. Ancak, 14 yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış olan çocuklar; bedensel, zihinsel, sosyal ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devamına engel olmayacak hafif işlerde çalıştırılabilirler.

14 yaşını doldurmamış çocuklar ise bedensel, zihinsel, sosyal ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devamına engel olmayacak sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde yazılı sözleşme yapmak ve her bir faaliyet için ayrı izin almak şartıyla çalıştırılabilirler.

İşe Yerleştirmede Gözetilecek Ölçütler

Çocuk ve genç işçilerin işe yerleştirilmelerinde ve çalıştırılabilecekleri işlerde güvenlik, sağlık, bedensel, zihinsel ve psikolojik gelişmeleri, kişisel yatkınlık ve yetenekleri dikkate alınır. Çocuğun gördüğü iş onun okula gitmesine, mesleki eğitiminin devamına engel olamaz, onun derslerini düzenli bir şekilde izlemesine zarar veremez.

Çalışma Süreleri

Durum	Günlük	Haftalık
Zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış ve örgün eğitime devam etmeyen çocuk	7 saat	35 saat
15 yaşını tamamlamış çocuk (yukarıdaki sınır artırılabilir)	8 saate kadar	40 saate kadar
Sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde çalışan	5 saat	30 saat
Okul öncesi çocuk ile okula devam eden çocuk (eğitim döneminde, eğitim saatleri dışında)	2 saat	10 saat

Çalıştırma Yasakları

Maden ocakları ile kablo döşemesi, kanalizasyon ve tünel inşaatı gibi yer altında veya su altında çalışılacak işlerde 18 yaşını doldurmamış erkek ve her yaştaki kadınların çalıştırılması yasaktır. Sanayie ait işlerde 18 yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçilerin gece çalıştırılması yasaktır.

Sık Sorulan Sorular

14 yaşındaki bir çocuk işe alınabilir mi?

Zorunlu ilköğretim çağını tamamlamışsa, hafif işlerde ve okuluna devamına engel olmamak koşuluyla çalıştırılabilir. Tamamlamamışsa yalnızca sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde, yazılı sözleşme ve her faaliyet için ayrı izinle çalıştırılabilir.

“Hafif iş” hangi işlerdir?

Çocuğun bedensel, zihinsel, sosyal ve ahlaki gelişimine ve okuluna devamına engel olmayan işlerdir. Çalıştırılabilecek işlerin listesi Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’in eklerinde sayılmıştır.

Okula devam eden çocuk eğitim döneminde kaç saat çalışabilir?

Eğitim saatleri dışında olmak üzere en fazla günde 2, haftada 10 saat.

Gece çalışması yasağı kimleri kapsar?

Sanayie ait işlerde 18 yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçileri.

Yer altı işlerinde kadın çalıştırılabilir mi?

Maden ocakları ile kablo döşemesi, kanalizasyon ve tünel inşaatı gibi yer altında veya su altında çalışılacak işlerde her yaştaki kadının çalıştırılması yasaktır.

Resmî Kaynaklar

- 4857 sayılı İş Kanunu (71'inci madde — çalıştırma yaşı ve çocukları çalıştırma yasağı; 72'nci madde — yer ve su altında çalıştırma yasağı; 73'üncü madde — gece çalıştırma yasağı)
- Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (RG: 06.04.2004, 25425)

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/calistirma-yasi-ve-cocuklar-acisindan-calistirma-yasagi/> adresindeki sirkülerden 20.09.2026 14:48 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net